

Dosarul nr.2r-170/23
2-21163329-01-2r-18042023

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă (jud. A. Postu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, A. Braga, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

21 iunie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Aliona Donos
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Clavdia Bulboaca,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Clavdia Bulboaca împotriva lui Viorel Dodon cu privire la repararea prejudiciului moral,
împotriva încheierii din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel,

a c o n s t a t a t:

La 03 noiembrie 2021, Clavdia Bulboaca a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Viorel Dodon, solicitând încasarea prejudiciului moral, în mărime de 140 000 lei, cauzat prin lezarea onoarei, demnității și calomnierii sale.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2022 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Clavdia Bulboaca împotriva lui Viorel Dodon cu privire la încasarea prejudiciului moral.

La data de 01 noiembrie 2022, Clavdia Bulboaca a contestat cu apel hotărârea primei instanțe.

Prin încheierea din 27 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Clavdia Bulboaca și s-a comunicat apelantei despre necesitatea înlăturării neajunsurilor și anume, prezentarea cererii de apel motivate, acordând în acest sens un termen de 10 zile din momentul primirii copiei încheierii. Totodată, s-a indicat că, de hotărârea primei instanțe, apelanta poate lua cunoștință pe pagina web a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă sau prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău. S-a explicat că, în cazul lichidării neajunsurilor la cererea de apel în termenul stabilit de instanță, cauza va fi examinată în ordine de apel. În caz contrar, dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art.368 și art. 369 din Codul de procedură civilă, se va soluționa chestiunea restituirii cererii de apel, fără înștiințarea participanților la proces.

Clavdia Bulboaca, prin cererea înregistrată la 12 ianuarie 2023, a solicitat anexarea unor acte care ar confirma poziția sa.

Prin încheierea din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Clavdia Bulboaca împotriva hotărârii din 19 octombrie 2022 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din motivul că, apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

La 26 ianuarie 2023, Clavdia Bulboaca a depus o cerere suplimentară, prin care, în esență, a reiterat circumstanțele cauzei.

La 22 martie 2023, Clavdia Bulboaca a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului repunerea în termenul de declare a recursului, casarea încheierii contestate cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, recurenta a invocat dezacordul cu încheierea contestată. Menționează că instanța de apel motivează soluția de restituire a apelului prin faptul că, cererea de apel nu a fost motivată, nu ar fi achitat taxa de stat, în mărime de 75 lei, și cererea nu a fost dactilografiată.

Recurenta a susținut că, instanța de apel nu a clarificat circumstanțele și a emis o încheiere neîntemeiată. Totodată, a precizat că, este pensionară, având o pensie în mărime de 1 860 de lei și este în stare de a achita taxa de stat stabilită de către instanță. La fel, nu i-a fost explicat faptul că poate fi scutită de la plata taxei de stat.

În ceea ce vizează motivarea și dactilografierea cererii, a explicat că, toate cererile depuse în instanță le întocmește de mână, deoarece nu dispune de calculator sau de alt dispozitiv pentru a dactilografi cererile, precum și nu cunoaște cum să utilizeze calculatorul. Apelul, în opinia sa, este motivat, rezultând din capacitățile sale. La depunerea cererii de apel nu și-a angajat niciun avocat ca să-i apere interesele, deoarece nu dispune de mijloacele financiare necesare, ulterior fiind nevoită să se adreseze Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat pentru desemnarea unui avocat.

Totodată, a solicitat repunerea în termenul pentru declararea recursului, deoarece încheierea instanței de apel a recepționat-o la 21 februarie 2023, iar avocatul i-a fost desemnat la data de 09 martie 2023.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului, prin scrisoarea datată cu 09 ianuarie 2023 (f.d.98).

Studiind materialele cauzei civile, recursul declarat în raport cu normele de drept procedural, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea de repunere în termen cu restituire recursului declarat, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, cererea de recurs a fost depusă de către Clavdia Bulboaca împotriva încheierii din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, la 22 martie 2023 (f.d.87).

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată, în interiorul căruia instanța, participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 425 din Codul de procedură civilă stipulează că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Deși, Legea stabilește expres termenul de declarare a recursului, Clavdia Bulboaca a depus cererea de recurs doar la data de 22 martie 2023, totodată, a solicitat repunerea în termenul de recurs, motivând că, a recepționat încheierea la data de 21 februarie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, încheierea din 25 ianuarie 2023 a instanței de apel de restituire a cererii de apel a fost expeditată recurentei prin scrisoarea datată cu 26 ianuarie 2023 (f.d.76), fiind recepționată de recurentă, la 14 februarie 2023, mențiune făcută de aceasta pe plicul (f.d.92), anexat la recurs.

În context, urmează a fi remarcat că, recurenta în recursul declarat a pretins recepționarea copieii încheierii instanței de apel la data de 21 februarie 2023.

În sensul art. 111 alin.(3) din Codul de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă declararea recursului de către Clavdia Bulboaca în afara termenului legal stabilit de legiuitor, având în vedere că termenul de contestare cu recurs a început a curge în ziua imediat următoare comunicării actului de procedură, chiar dacă se ia în calcul de la data indicată de recurentă, 21 februarie 2023, ca fiind data recepționării copieii încheierii instanței de apel.

Coroborând prevederile art. 111 alin.(1) din Codul de procedură civilă, care statuează că, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege, cu reglementările art. 425 din Codul de procedură civilă, care stabilesc un termen de 15 zile de la comunicarea încheierii, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, recursul a fost depus cu omiterea termenului de contestare.

În altă ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, în conformitate cu art. 116 alin.(1), (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Deși, recurenta a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, motivând, prin recepționarea la data de 21 februarie 2023, a copieii încheierii instanței de apel, precum și desemnarea la data de 09 martie 2023 a unui avocat de către Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat pentru a-i reprezenta interesele, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, aceste circumstanțe nu pot servi ca temei de repunere în termen.

În ceea ce vizează alegația recurentei referitor la recepționarea încheierii de restituire a cererii de apel, la data de 21 februarie 2023, Completul de judecată al

Curții Supreme de Justiție notează că, recurenta declarând recurs doar la 22 martie 2023, a omis termenul de 15 zile de contestare.

De asemenea, nu poate fi justificată solicitarea de repunere în termen nici prin afirmația recurente precum că, doar la data de 09 martie 2023 i-a fost desemnat un avocat de către Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat pentru a-i reprezenta interesele. Cauza civilă pendinte a fost intentată la cererea Clavdiei Bulboaca, încă la 17 noiembrie 2021. Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească are obligația să pună capăt oricărui abuz de drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. Totodată, la cererea de recurs nu a fost anexat vreun înscris ce să confirme că s-a adresat organului competent pentru desemnarea unui avocat. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul a fost semnat de însăși recurenta Clavdia Bulboaca.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, remarcă că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO, a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

De altfel, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de repunere în termenul de recurs cu restituirea recursului declarat.

În conformitate cu art. 269-270, art. 424 alin. (2), art. 426¹ alin.(1) lit. a), alin.(2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Clavdia Bulboaca cu privire la repunerea în termenul pentru declararea recursului.

Se restituie recursul declarat de Clavdia Bulboaca împotriva încheierii din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Clavdia Bulboaca împotriva lui Viorel Dodon cu privire la repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Aliona Donos

Oxana Parfeni

